

Programma 4 Natuur en milieu

Provincie Noord-Brabant

Inleiding

Natuur

Het programma ligt grotendeels op koers. In de afgelopen tijd is voortvarend doorgewerkt aan de planvorming, grondverwerving en realisatie van het Natuurnetwerk Brabant en het herstel van N2000-gebieden. De uitvoering van het natuurbeleid gebeurt steeds meer in samenhang met andere opgaven: de gebiedsgerichte aanpak van de groene en blauwe opgaven. Op 28 mei zijn PS hierover geïnformeerd tijdens een themabijeenkomst, in februari 2022 bent u middels een statenmededeling geïnformeerd over de voortgang. In circa 150 gebieden in Noord-Brabant wordt gewerkt aan de uitvoering van de groene en blauwe opgaven. In en rondom 17 van deze gebieden komen veel opgaven nauw samen. Het gaat hier om 14 stikstofgevoelige Natura2000-gebieden en om 3 gebieden met een grote klimaatopgave. In het merendeel van deze 17 gebieden zijn de verkenningen afgerond en hebben geleid tot een gezamenlijk koersdocument danwel plan van aanpak voor het vervolg.?

De provincie heeft voor de periode 2021–2023 een specifieke uitkering gekregen van € 70 miljoen vanuit het Landelijke Uitvoeringsprogramma Natuur. Met dat budget kan de provincie maatregelen uitvoeren die bijdragen aan het versnellen en intensiveren van het herstel van de stikstofgevoelige Natura2000-gebieden. Daarnaast heeft het Rijk voor deze periode bijna € 10 miljoen beschikbaar gesteld aan Brabant voor compensatie van bos dat in het kader van Natura2000-herstel vanaf 2017 is gekapt. De subsidieregeling is eind 2021 opengesteld. De voorbereidingen voor het nieuwe beleidskader natuur zijn gestart in 2021. De evaluatie van Brabant Uitnodigend groen is opgeleverd. De startnotitie met de eerste contouren/richtingen van het nieuwe beleidskader is gereed.

Milieu

In 2021 hebben we verder gewerkt aan het verbeteren van de milieukwaliteit. Zo hebben wij met de Brabantse Uitvoeringsagenda Schone Lucht Akkoord aangegeven hoe wij vanuit Brabant bijdragen aan de landelijke doelstelling om de luchtkwaliteit te verbeteren. Ook hebben we Brabanders en Brabantse gemeenten gevraagd om mee te denken over waar we in Brabant de luchtkwaliteit met metingen nog beter in kaart kunnen brengen én hebben we Rijkscofinanciering binnengehaald voor vijf concrete projecten. Verder hebben we ingezet op verminderen van de overlast en risico's door het uitvoeren van een aantal wettelijke saneringstrajecten voor geluidshinder en het herijken van de externe veiligheidsbeoordeling bij nieuwbouw rondom regionale luchthavens. Ook vroeg de voorbereiding voor implementatie van het aanvullingsspoor Geluid onder de Omgevingswet de nodige aandacht.

Gezondheid

Provinciale Staten hebben het beleidskader Gezondheid op 3 december 2021 vastgesteld. Dit beleidskader zet in op drie gezonde levensjaren erbij voor iedere Brabander in 2030. Met deze vaststelling kunnen nu ook meekoppelkansen in al onze beleidsprogramma's gaan realiseren om deze ambitie dichterbij te brengen. Hiermee is ook een belangrijke eerste stap gezet richting meer brede welvaart in Brabant.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)

De verstrekte VTH-jaaropdracht 2021 is nagenoeg geheel uitgevoerd. Over de VTH-taakuitvoering, de uitkomsten daarvan en de financiën worden de Staten nader geïnformeerd via een statenmededeling als de jaarrapportages van de diensten er zijn. Met de afronding van het project Intensivering Toezicht Veehouderij beschikken we nu over een actueel beeld van de veehouderij sector en zijn instrumenten ontwikkeld die ook ingezet kunnen worden voor risicogericht toezicht in andere sectoren. De dynamiek rondom de Wet natuurbescherming had ook in 2021 grote invloed op het VTH werk. Er is veel inzet gepleegd om de vergunningaanvragen Wnb zowel voor gebiedsbescherming als soortenbescherming ondanks de diverse jurisprudentie en wijzigingen in de wettelijke kaders doorgang te laten vinden.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Realisatie van een robuust en samenhangend natuurnetwerk

Indicator:

- In 2027 is het robuuste en samenhangende natuurnetwerk gerealiseerd

Stand van zaken

Omdat het tempo van realisatie te laag is om in 2027 het natuurnetwerk te realiseren, zijn diverse versnellingsacties ingezet. Zo hebben we in 2020 programmeringsafspraken met drie waterschappen en drie terrein beherende organisaties (TBO's) in samenwerkingsovereenkomsten vastgelegd. Met de TBO's is afgesproken dat zij 3.000 ha verwerven en in eindbeheer nemen. De SOK's met de waterschappen zijn aangevuld met afspraken in het kader van de Maatwerkovereenkomsten in het kader van de realisatie van het regionaal waterprogramma. We hebben voortgangsgesprekken gevoerd met de 6 bovengenoemde partners en met 15 overige trekkers van natuurprojecten. Uit de opgehaalde informatie blijkt dat in alle gebieden gesprekken worden gevoerd met grondeigenaren. Partners geven de boodschap af dat grondvererving op vrijwillige basis niet overal tot de gewenste resultaten leidt. Er wordt maximaal ingezet op het tijdig realiseren van het natuurnetwerk. In de loop van dit jaar krijgen de programmeringsafspraken een vervolg in het kader van Gebiedsgerichte Aanpak.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Realisatie Natuurnetwerk Brabant: grondvererving / functieverandering

Omschrijving (toelichting)

Indicator	Opgave 2012 t/m 2027	2021	2022	2023	2024	2025 t/m 2027
Gerealiseerde ha (cumulatief)	9.600	5.000	6.000	7.000	8.200	9.600

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Zodra de Voortgangsrapportage Natuur (VRN) beschikbaar is, wordt er een statenmededeling opgeleverd met de gerealiseerde hectares per 31 december 2021. De cumulatieve realisatie komt naar verwachting uit rond de 5.000 ha.

Realisatie ecologische verbindingzones

Omschrijving (toelichting)

Indicator	Opgave 2012 t/m 2027	2021	2022	2023	2024	2025 t/m 2027
Gerealiseerde ha (cumulatief)	1.325	125	185	335	585	1.325

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De cumulatieve realisatie per 31 december 2021 is 119 ha en bij het GOB zijn op dat moment 343 ha onderhanden. Deze hectares worden de komende jaren gerealiseerd.

Realisatie Natuurnetwerk Brabant: inrichting

Omschrijving (toelichting)

Indicator	Opgave 2012 t/m 2027	2021	2022	2023	2024	2025 t/m 2027
Gerealiseerde ha (cumulatief)	15.200	6.500	7.500	9.000	10.500	15.200

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Zodra de Voortgangsrapportage Natuur (VRN) beschikbaar is, wordt er een statenmededeling opgeleverd met de gerealiseerde hectares per 31 december 2021. De cumulatieve realisatie komt naar verwachting uit rond de 6.500 ha.

Beheer van het Natuurnetwerk Brabant

Omschrijving (toelichting)

Indicator	2021	2022	2023	2024
Beheerde ha via de Subsiestelsel Natuur en Landschap – onderdeel natuurbeheer (cumulatief)	82.500	83.000	84.000	85.500

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Zodra de Voortgangsrapportage Natuur (VRN) beschikbaar is, wordt er een statenmededeling opgeleverd met de gerealiseerde hectares per 31 december 2021. De cumulatieve realisatie komt naar verwachting uit rond de geplande 82.500 ha.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Herstel van de biodiversiteit

Indicatoren:

- In 2030 is de afname van de biodiversiteit naar een positieve trend omgebogen

Stand van zaken

In 2021 zijn verdere stappen gezet om de biodiversiteit te herstellen en de afname naar een positieve trend om te buigen. Zo is verder gewerkt aan de realisatie van het Natuurnetwerk Brabant, is uitvoering van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer, zijn herstelmaatregelen uitgevoerd in de Natura-2000 gebieden en in de overige leefgebieden daarbuiten die voor de diverse kwetsbare soorten zijn vastgesteld. Aanvullend daarop is gewerkt aan extra maatregelen waarvoor in het kader van het Landelijk Programma Natuur € 80 mln extra rijksmiddelen beschikbaar zijn gesteld voor de eerste SPUK-periode van 2021 tot en met 2023, waarvan € 10 mln voor boscompensatie. Net voor de zomer is tevens een monitoringsrapportage opgesteld waarin de trend van de biodiversiteit in Brabant t/m 2020 is gepresenteerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Agrarisch natuur- en landschapsbeheer

Omschrijving (toelichting)

Indicator	2021	2022	2023	2024
Beheerde ha via de Subsiestelsel Natuur en Landschap – onderdeel agrarisch natuurbeheer (cumulatief)	4.252 – 4.889	4.252 – 4.889	4.252 – 4.889	4.252 – 4.889

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Zodra de Voortgangsrapportage Natuur (VRN) beschikbaar is, wordt er een statenmededeling opgeleverd met de gerealiseerde hectares per 31 december 2021. De cumulatieve realisatie komt naar verwachting uit rond het maximum van 4.889 ha.

Bosuitbreiding en bosomvorming

Omschrijving (toelichting)

Indicator	2021	2022	2023	2024
In uitvoering genomen ha bosuitbreiding (cumulatief)	500	1.500	2.500	3.500

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De uitvoeringsagenda voor de bossenstrategie heeft vertraging opgelopen. Daarmee komt ook de uitvoering van de bossenstrategie vertraagd op gang. In 2021 is het bosareaal in Brabant met 140 ha uitgebreid.

Gebiedsgerichte aanpak groene en blauwe opgaven

Omschrijving (toelichting)

Indicator	2021	2022	2023	2024
GGA-verkenning voor de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden	Afgerond			

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Negen gebieden zitten in de fase van visievorming, zes gebieden nog in de verkenningsfase en 2 gebieden zijn richting realisatie. In vijf van de zes gebieden die in de verkenningsfase zitten nemen partners de trekkende rol op zich. Het heeft iets langer geduurd om daar goede afspraken over te maken. Het streven is om eind 2022 de gebiedsvisies gereed hebben en vanaf eind 2023 de plannen voor concrete maatregelen voor de uitvoering. Naast dat we nu al natuur- en waterprojecten realiseren en no-regret maatregelen direct oppakken.?

Uitvoeren herstelmaatregelen in N2000-gebieden

Omschrijving (toelichting)

Indicator	2021	2022	2023	2024
Aantal uitgevoerde maatregelen (cumulatief)	393	400	pm1	pm1

pm1: afhankelijk van de invulling van de 2e fase N2000-herstelmaatregelen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De cumulatieve realisatie per 31 december 2021 is 393 maatregelen. De uitvoering van een klein aantal herstelmaatregelen in complexe gebiedsprocessen worden in 2022 opgeleverd.

Uitvoeren inrichtingsmaatregelen in leefgebieden

Omschrijving (toelichting)

Indicator	2021	2022	2023	2024
Gerealiseerde ha (cumulatief)	2.000	3.000	4.000	pm

pm: afhankelijk van de invulling van het leefgebiedenbeleid in het nieuwe beleidskader Natuur

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De cumulatieve realisatie per 31 december 2021 komt uit rond de geplande 2.000 maatregelen. Meer dan 1000 planten en dieren in Brabant zijn bedreigd in hun voortbestaan omdat hun leefgebied in kwaliteit en omvang achteruit is gegaan. Een deel van die soorten bevinden zich ook buiten de

Natura2000-gebieden zoals in overig natuurnetwerk, en in agrarisch en stedelijk gebied. Daarom neemt de provincie voor het behoud en herstel van de biodiversiteit maatregelen in de leefgebieden van deze bedreigde soorten. Een onderdeel van deze maatregelen is ook het revitaliseren van de natuurbossen wat deels uit deze middelen wordt gefinancierd.

Omdat veel projecten meerjarig zijn is niet exact vast te stellen wat het in 2021 gerealiseerde deel daarvan is. De inschatting is dat dat dicht in de buurt is van ambitie om 1.000 ha per jaar te realiseren.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Versterking van de kwaliteit van het Brabantse landschap

Indicatoren:

- **In 2030 zijn de waardevolle cultuurhistorische landschappen in Brabant behouden en waar mogelijk versterkt**

■ Stand van zaken

Met de Stimuleringsregeling Landschap en de subsidieregeling voor de aanleg van landschapselementen en het herstel van cultuurhistorische landschapselementen wordt ingezet op de realisatie van nieuwe landschapselementen en behoud van huidige waarden. Deze inzet kan niet verhinderen dat de kwaliteit, door de diverse ruimtelijke opgaven, onder druk staat. Onder de paraplu van de Omgevingsvisie wordt daarom gewerkt aan een meer landschapsinclusieve benadering in de verschillende beleidskaders en de omgevingsverordening. Ook in het nieuwe Beleidskader Natuur zal dat zijn invulling krijgen om aan de ambities voor 2050 bij te dragen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Maatregelen die de karakteristieke Brabantse landschappen versterken

Omschrijving (toelichting)

Om de karakteristieke Brabantse landschappen te behouden en te versterken, stimuleren we Brabantse organisaties, ondernemers en particulieren om concrete maatregelen te nemen. Dit doen we vooral met de Stimuleringsregeling Landschap en de Subsidieregeling voor de aanleg van landschapselementen en het herstel van cultuurhistorische landschapselementen.

Indicator	2021	2022	2023	2024
Gerealiseerde ha via de stimuleringsregeling Landschap en de subsidieregeling voor de aanleg van landschapselementen en het herstel van cultuurhistorische landschapselementen	15 ha	15 ha	15 ha	15 ha
Beheerde ha via de stimuleringsregeling Landschap	450 ha	450 ha	450 ha	450 ha

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Er is 33 ha ingericht in 2021. De beheerde hectares zijn 322 en blijven achter op het geplande aantal hectares. Aanvragen voor de nieuwe Stimuleringsregeling landschap moesten begin 2021 op gang komen en werden ook gehinderd door corona-maatregelen.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Verankering van de natuur in de samenleving

Indicator:

- In 2022 investeren meer Brabantse burgers en ondernemers in hun groene leefomgeving

■ Stand van zaken

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Maatregelen die de verankering van de natuur in de samenleving versterken

Omschrijving (toelichting)

Prestaties/maatregelen	Indicator	2021	2022	2023	2024
Ondernemers en burgers die investeren in hun groene leefomgeving	Aantal uitgevoerde maatregelen/initiatieven	35	35	pm	pm

pm: afhankelijk van de invulling van het natuur- en landschapsbeleid in het nieuwe beleidskader Natuur

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Milieu. Continue verbetering van de luchtkwaliteit en vermindering van de geluid-, geur- en lichthinder

Indicator:

- In 2030 is de luchtkwaliteit verbeterd en de geluidsoverlast verminderd

■ Stand van zaken

Volgens de meest recente cijfers van het RIVM zijn de bevolkingsgewogen concentraties NO₂ en PM₁₀ in 2020 wederom lager dan een jaar eerder.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Beperken van geluidsoverlast voor Brabanders

Omschrijving (toelichting)

Geluidshinder heeft een sterke invloed op de gezondheidsbeleving van Brabanders. Daarom voeren we de komende jaren een provinciale subsidieregeling uit om bewoners langs provinciale wegen in staat te stellen hun woningen te voorzien van geluidwerende maatregelen, als zij veel geluid ontvangen vanwege deze wegen. Deze provinciale regeling uit het actieplan geluid 2018-2023 is aanvullend op de wettelijke bepalingen.

Indicator	2021	2022	2023	2024
-----------	------	------	------	------

Aantal resterende woningen met een geluidsbelasting > 60 dB met een onbekend binnenniveau of een binnenniveau > 36 dB)	5.400	5.000	4.600	4.200
--	-------	-------	-------	-------

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Door het realiseren van enkele nieuwe stukken provinciale weg die de dorpskern ontlast is het aantal hoogbelaste woningen langs provinciale wegen in 2021 verder afgenomen tot 5.048 resterende woningen. We hebben de subsidieregeling in 2021 niet ingezet. Reden is dat we niet willen dat Brabanders met de provinciale subsidieregeling een slechter aanbod krijgen dan straks onder de omgevingswet. De aanvullingsregeling geluid kwam pas in 2021 beschikbaar en het vroeg nadere afstemming met het ministerie met I&W om duiding te krijgen en afspraken te maken over de consequenties hiervan.

Kiezen voor schone lucht in provinciale projecten

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben de Uitvoeringsagenda Schone Lucht Akkoord vastgesteld. Verder hebben we met cofinanciering vanuit het Rijk vijf projecten ingezet gericht op verduurzaming van de scheepvaart, industrie, aanleg van wegen, een pilot in de landbouw en metingen. Het Rijk draagt 1 miljoen euro bij. Aangezien de projecten ook bijdragen aan andere provinciale opgaven, hebben andere programma's ook bijgedragen aan de cofinanciering.

Stevige monitoring kwaliteit van de leefomgeving

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

We hebben opdracht gegeven om de inzet van twee roulerende meetstations voor te bereiden; met 32 reacties hebben Brabanders en Brabantse gemeenten suggesties aangedragen voor concrete locaties. Door participatie in het Regionaal Meetnet Zuidoost-Brabant dragen we daarnaast bij aan de kennisontwikkeling en het gesprek over luchtkwaliteit in de Brabants hoogst belaste regio. Daarnaast hebben in opdracht van de provincie jaarrond metingen plaatsgevonden in een aantal meetstations nabij de industrieterreinen van Moerdijk en Antwerpen.

Terugdringen ernst en cumulatie van milieubelasting

Omschrijving (toelichting)

Indicator	2021	2022	2023	2024
Rapport verkenning hotspots Brabant	1			
Plan van aanpak hotspots	1			

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De RIVM-methode voor het bepalen van hoogsblootgestelde gebieden is pas op 15 december 2021 beschikbaar gekomen. Na signalen over vertraging en beperkte bruikbaarheid hebben we op basis van eigen beschikbare data uit Brabant een eigenstandige verkenning opgezet. Deze zal in het eerste kwartaal van 2022 opgeleverd worden. Zie PS mededeling .

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Gezondheid

■ Stand van zaken

Op 19 mei 2021 is het beleidskader Gezondheid door GS vastgesteld. Hierin is de rolname van de provincie uitgewerkt. Bij de totstandkoming van het beleidskader is een breed scala aan partners betrokken. Hiervoor heeft de provincie in 2021 diverse netwerkbijeenkomsten georganiseerd. De verdere uitwerking hiervan in een uitvoeringsagenda heeft vertraging opgelopen aangezien de behandeling van het beleidskader in PS was uitgesteld in afwachting van het addendum. In het addendum op het bestuursakkoord is Brede Welvaart, inclusief gezondheid als samenbindend thema voor ons provinciaal beleid gepositioneerd. Op 3 december 2021 hebben PS het beleidskader vastgesteld en hiermee is invulling gegeven aan de eerste actie die in het addendum bij Brede Welvaart genoemd staat.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Opstellen van uitvoeringsagenda, die invulling geeft aan rolname van provincie

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De uitwerking van onze rolname in uitvoeringsagenda vindt op dit moment plaats en wordt in het tweede kwartaal van 2022 naar PS gezonden. Onderdeel van deze uitwerking is bijvoorbeeld het ontwikkelen van de monitor gezondheid. De eerste versie van deze monitor is in oktober 2022 gereed. Gezien de vertraging in het besluitvormingstraject rondom het beleidskader zal de uitvoeringsagenda niet in 2021, maar in Q2 van 2022 aangeboden worden.

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) leveren een bijdrage aan een gezonde fysieke leefomgeving en daarmee een bijdrage aan een goed werk- en leefklimaat.

De verstrekte VTH-jaaropdracht 2021 is nagenoeg geheel uitgevoerd. Dit omvat vergunningverlenings- en toezichttaken voor huidige wetten als de WABO, Wet natuurbescherming (Wnb), Waterwet en Ontgrondingenwet. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden deze wetten samengevoegd en vindt de uitvoering van de VTH-taken plaats vanuit dit nieuwe kader.

Indicator:

- De uitvoering VTH voldoet aan de beleidskaders uit de opgaven Natuur, Water en Milieu

■ Stand van zaken

Het afgelopen jaar is in samenwerking met de Omgevingsdiensten en andere partners veel geïnvesteerd ter voorbereiding van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Waaronder de voorbereiding van de overdracht van de bodemtaken aan gemeenten.

Het project ITV (Intensivering Toezicht Veehouderijen) is in 2021 afgerond, dit betrof een unieke samenwerking tussen de provincie, Brabantse gemeenten en omgevingsdiensten om de situatie van Brabantse veehouderijen op verschillende punten goed in beeld krijgen. In IPO verband werkten we aan de voorbereidingen van de Omgevingswet, de opvolging van de Commissie van Aartsen over het VTH Stelsel en Omgevingsveiligheid. Deze thema's kwamen ook aan de orde in de bijeenkomsten die we organiseerden in het BPO (Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht) verband. De aanbevelingen van de Zuidelijke Rekenkamer zijn overgenomen. Voor de zomer is hierover een statenmededeling beschikbaar.

Voor de doorontwikkeling van omgevingsveiligheid (externe veiligheid) coördineerden we de samenwerking met de Brabantse veiligheidspartners en borgden we zo kennisdeling, advisering (ruimtelijke) ontwikkelingen met een Brabants belang omgevingsveiligheid, de informatievoorziening omgevingsveiligheid en de communicatie over deze activiteiten. Ook is er ter ondersteuning van de VTH-taken bij risicovolle bedrijven gestart met een eigen provinciaal plan van aanpak veiligheidscultuur.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De vergunningverlening, toezicht en handhaving voldoen aan de gestelde generieke kwaliteitsdoelstellingen van rechtmatigheid en kwaliteit
Omschrijving (toelichting)

Prestaties/maatregelen	Indicator	2021	2022	2023	2024
De vergunningverlening voldoet aan de gestelde generieke kwaliteitsdoelstellingen van rechtmatigheid en kwaliteit	Aantal vergunningverleningsprocedures waarin gebruik wordt gemaakt van de Wet dwangsom	<1%	<1%	<1%	<1%
	Aantal van rechtswege verleende vergunningen a.g.v. late of geen reactie bestuursorgaan (lex silencio positivo)	0	0	0	0
	Beschikkingen zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld – norm 90%	90%	90%	90%	90%
Toezicht en handhaving voldoen aan de gestelde generieke kwaliteitseisen	Handhavingsbeschikkingen blijven in stand na gerechtelijke toetsing	90%	90%	90%	90%

Mate van spontane naleving (na eerste controles) 60% 60% 60% 60%

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Inzet verbonden partijen

Voor het realiseren van de doelstellingen uit dit begrotingsprogramma worden onderstaande verbonden partijen ingezet:

- Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen
- Groen Ontwikkelfonds Brabant BV
- Omgevingsdienst Brabant Noord
- Omgevingsdienst Midden-en West-Brabant
- Omgevingsdienst Zuidoost Brabant

Nadere informatie over verbonden partijen staat in de paragraaf Verbonden partijen.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Bedragen x € 1.000	Jaarrek. 2020 realisatie	Begroting 2021 oorspronkelijk	Begroting 2021 na wijziging	Jaarrekening 2021 realisatie	Vershil begroting - realisatie
<u>Lasten</u>					
Programmalasten	138.821 N	122.095 N	157.929 N	152.176 N	5.754 V
Toegerekende organisatiekosten	10.582 N	8.673 N	11.982 N	13.052 N	1.070 N
Totaal Lasten	149.403 N	130.768 N	169.911 N	165.228 N	4.683 V
<u>Baten</u>					
Programmabaten	12.879 V	4.816 V	15.509 V	14.532 V	977 N
Bijdrage in toegerekende organisatiekosten	0	0	0	0	0
Totaal Baten	12.879 V	4.816 V	15.509 V	14.532 V	977 N
Saldo van baten en lasten	136.524 N	125.952 N	154.402 N	150.696 N	3.706 V

Verschillenanalyse

4. Natuur en milieu - Afwijking lasten (bedragen x € 1.000)	4.683
	V
Natuur algemeen	2.238
	V
<p>Voor de subsidieregeling Gebiedsimpuls N69 zijn diverse aanvragen beschikt. Een aantal aanvragen zijn eind 2021 en begin 2022 binnengekomen en zijn dus niet meer beschikt in 2021. Het budget blijft beschikbaar en de subsidieregeling is nog open tot en met 2024. De meerjarenraming zal hierop worden aangepast.</p> <p>Voor de co financiering vanuit natuur is er een POP-openstelling voor Bos revitalisering. Er is 1 aanvraag binnengekomen maar die is niet meer beschikt in 2021.</p>	
Robuust natuurnetwerk	3.355
	V
<p>In 2021 is het subsidieplafond voor de uitvoering van de Natura 2000 herstelmaatregelen opgehoogd. Niet alle aanvragen zijn beschikt in 2021. Het budget van € 2,6 mln. blijft beschikbaar en schuift door naar 2022.</p> <p>Daarnaast een 3-tal kleinere afwijkingen die gezamenlijk uitkomen op bijna 8 ton (€ 274.000 Programma budget realisatie NNB, € 250.000 Ontsnippering wegen vanwege niet in 2021 maar in 2022 afgegeven beschikking en € 262.000 SNL beheer wegens lagere uitvoeringskosten).</p>	
Vergunningverlening, toezicht en handhaving	644 N
<p>De eindafrekening van omgevingsdienst Brabant-Noord en de kosten voor repressieve handhavingsacties vielen hoger uit dan oorspronkelijk geraamd.</p>	
Natuur Netwerk Brabant grond	386 V
<p>De grondposities (aankoop, verkoop en doorlevering) laten zich moeilijk ramen. Bij verkoop worden boekwinsten en pachtinkomsten gerealiseerd. In de laatste maanden van 2021 hebben nog een aantal mutaties plaatsgevonden met name Rijks EHS welke niet voorzien waren bij de slotwijziging 2021</p>	
Toegerekende organisatiekosten	1.070
	N
<p>De toegerekende organisatiekosten komen op basis van de gerealiseerde uren-inzet hoger uit.</p>	
Overige: saldo van overige lagere en hogere lasten	419 V
Leges vergunningverlening Natuurbeschermingswet	1.297
	N
<p>Als gevolg van de stikstofcrisis en de coronacrisis zijn er in 2021 minder vergunningenaanvragen geweest. Dit leidde tot minder inkomsten.</p>	
Overige: saldo van overige lagere en hogere baten	320 V

